

Universitätsbibliothek Paderborn

Reverendissimi Ac Illustrissimi D.D. Antonii Godeau Episcopi Venciensis Viri Celeberrimi Theologia Moralis

Ex Purissimis Sacrae Scripturae, Patrum Ac Conciliorum Fontibus Derivata,
Notis Theologicis Illustrata, Duasque In Partes Divisa

Complectens Tractatus I. De quarto, quinto, & sexto decalogi Præcepto II.
De septimo decalogi Præcepto. III. De octavo decalogi Præcepto. IV. De
Ecclesiae Præceptis. V. De Sacramentis in genere & quibusdam in specie.
VI. De Pœnitentia. VII. De Matrimonio

Godeau, Antoine

Augustae Vindelicorum, 1774

Caput II. Sacramentorum minister quis & qualis esse debeat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53587](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53587)

Ordo: alia quæ iterari queunt, nihilque præter gratiam animæ imprimunt, uti quatuor residua. Unum denique in re permanente consistit, videlicet Eucharistia; alia omnia cum actione transeunt, utut gratiam vel characterem tantquam effectus in anima relinquunt.

Omnes has salutis venas nobis Christus aperuit. Hominem per sensibilia lapsam, per sensibilia remedia erigere divina Sapientia voluit, ut sensibilibus asuetus ritus quosdam haberet, quos assumeret, religiosos; alios econtra respiceret superstitiosos. Fuere, qui Christum mediatorum solummodo Sacramentorum quorundam auctorem dixerunt; at inapte: Sacramenti enim institutor nãdum materiam determinat, sed eadem quoque gratiam causandi virtutem confert, quod non meri hominis, sed Dei incarnati erat officium. Sicut æterna salus, ita & salutis remedia a Deo pendent. *Auctor Sacramentorum* (inquit sanctus Ambrosius *lib. 4. de Sacram.* c. 4.) *quis est, nisi Dominus Iesus?* Et Tridentinum omnia novæ legis Sacramenta a Christo instituta definit (*Sess. 7. can. 1.*) absque omni restrictione; nova proin ac vana est illa in mediatam & immediatam institutionem distinctio.

CAPUT II.

Sacramentorum Minister quis & qualis esse debeat.

Solus homo viator, isque Sacerdos ordinarius Sacramentorum est minister. Omnibus proin laicis quævis Sacramenta conficiendi potestatem restat.

testatem competere Lutherus, Calvinus, alii
 tum novi, tum antiqui hæretici contenderunt
 quibus semper orthodoxa sese Ecclesia opposuit
 Christi institutioni nixa, qui ex pluribus docu-
 cium elegit, quos sancto Paulo teste Mysteriorum
 Dei dispensatores esse voluit. Ipse (ait idem
 Apostolus *Ephes. 4.*) dedit quosdam quidem
 Apostolos, quosdam autem Prophetas . . . alios
 autem Pastores, & Doctores, ad consummationem
 nem Sanctorum in opus ministerii, in edificatio-
 nem corporis Christi. Attamen Baptisimum ne-
 vulis summe necessarium dum necessitas erigitur,
 a quovis laico, etiam fœmina, conferri potest
 continua in Ecclesia praxis docet.

Duo præcipue attendere Sacramentorum Mi-
 nister tenetur, 1. ut administret valide, 2. ut
 administret licite.

Valide Sacramenta administrantur, si præ-
 scriptæ & usitatæ in Ecclesia materiæ & formæ
 adhibentur; si serio, ac religiose seu cum inten-
 tione faciendi, quod facit Ecclesia, sacramen-
 talis actio ponatur; si ille, cui Sacramentum
 usum consistens confertur, hoc suscipere inten-
 dat, aut saltem non reluctetur; positiva con-
 suscipientis reluctancia, aut mimica confertio
 simulatio, cætera licet adessent, invalidum
 nullum Sacramentum redderent; quia saltem
 remedia sicut nemini obtrudi, ita & religiose
 saltem exterius, conferri Salvator ordinavit, quæ
 que agendi modum ipsa rei, quæ geritur, ne-
 cessitas exigit. De Ministri intentione multa
 titia quidam Theologi vulgaverunt; alii ut mi-
 nister

rorum acuerent diligentiam, alii ut nimiam a fidelibus abigerent circa Sacramenta anxietatem (a). At utrique huic incommodo absque ambagibus obviatur. Si enim de Sacramento conficiendo, quæstio moveatur; ut vel actualem vel virtualem saltem generalem faciendi, quod facit Ecclesia, intentionem habeat, conari minister debet: si vero de Sacramento confecto scrupulus in nonnullis oriatur, externa & seria positione, ac prudenti de sinceritate Ministeri præsumptione ut scrupulum, propellant, anxii sunt admonendi. *Minister Sacramenti* (inquit sanctus Thomas 3. Part. Quæst. 64. art. 8.) *agit in persona totius Ecclesiæ, cujus est minister; in verbis autem, quæ profert, exprimitur intentio Ecclesiæ, quæ sufficit ad perfectionem Sacramenti, nisi contrarium exterius exprimat ex parte ministri vel recipientis Sacramentum.*

Præ-

(a) Ab intentione interna serio ponendi actionem in Ecclesia sacram Sacramenti valorem pendere tenent Card. Gotti, Bellarmin, Billuart &c. & alii plures: Intentione externa, seu exteriori seria actionis positione contenti sunt Catharinus, Natalis Alex., Drouvenius, Genettus, Serrius, Gervasio &c. pluresque Recentiores, quibus tamen multum negotii facessit propositio ab Alexandro VIII, 1690. damnata, quæ talis est: *Valet Baptismus collatus a Ministro, qui omnem ritum externum, formamque baptizandi observat; intus vero in corde suo apud se resolvit, non intendendo facere, quod facit Ecclesia.* Est num. 28.

Præter ea, quæ modo recensuimus, ad Sacramenti valorem Donatistæ adhuc ministri præterea rem requirebant; sanctus Cyprianus alique Africæ & Orientis Episcopi fidem necessariam in contentione asserunt, omnesque ab hæreticis baptizatos, ad Ecclesiam redeuntibus rebaptizatos. At illos sanctus Augustinus pluribus libris contravit; hos Stephanus Papa repressit, præcipitque, ut si quis a quacumque hæresi (legitimam materiam & formam adhibente) venerit ad nos, nihil innovetur, nisi quod traditum est, ut manus illi imponatur ad penitentiam. Insuper fert S. Cyprianus Epistola 74. ad Pompejanum Stephani decreto subsequenter Concilia fulcrum, & quidem iuste; Christus enim est, qui baptizat: ipsi principalis potestas; Sacerdotibus ministerialis competit. Quid tibi (ait sanctus Augustinus *Tract. 5. in Joan.*) facit minister, ubi bonus est Dominus?

Licite Sacramenta administrantur, si jura Ecclesiæ præscriptum exterior fiat ritus, & interior animæ status sancto huic ministerio non repugnet. Sancta digne, ac sancte tractanda est ipsum, quod nobis Deus indidit, rationis lumen suggerit. Ministros sui similes Dominus desiderat; unde in Scriptura Sacerdotes hortatur. Sancti estote, quoniam ego sanctus sum (Levit. 19.); Et: Mundamini, qui fertis calceamenta Domini (Isa. 43.). In hæc verba sanctus Gregorius Magnus ita scribit: Necessè est, ut esse munda studeat manus, quæ diluere sortis operatur, ne tactu quæque deterius inquinet.

namque est: *Mundamini, qui fertis vasa Domini* (lib. 1. Epist. 24. nunc 25.). Plures in Decreto Canones leguntur, qui viris ecclesiasticis gravem, quam de malo ministerio Deo sint reddituri, rationem inculcant. Eorumdum selectio quo frequentior, eo utilior Parochis fiet.

Illi proin Ministri, qui peccati gravis sibi sunt conscii, antequam Sacramentum administrent, contritione possibili expiare noxam debent, quod si negligant, novo sacrilegii reatu innectuntur. Confessionem sacramentalem Eucharistiæ confectio ab eo, qui graviter deliquit, necessario præmittendam esse ex illis Apostoli verbis: *Probet autem se ipsum homo, & sic de pane illo edat, Tridentinum Concilium subinfert, quantumvis quis sibi contritus videatur. Uterius addens: Sacerdos si necessitate urgente (dum nempe copia Confessarii non fuit) absque prævia confessione celebraverit, quam primum confiteatur* (Sess. 13. cap. 7.). Nudum consilium non præceptum hæc verbis *quam primum &c.* contineri novi quidam Casuistæ sunt commenti; quibus tamen sanior Doctorum pars, ac ipse textus resistit (a).

CAPUT

(a) Duas istas circa hoc punctum propositiones Alexander VII. damnavit: *Mandatum Tridentini factum Sacerdoti sacrificanti ex necessitate cum peccato mortalis confitendi quamprimum, est consilium, non præceptum.* Num. 38. Item: *Illæ particula quamprimum intelligitur, dum Sacerdos suo tempore confitebitur.* Est num. 39. Neque